

KONCEPCIA PODPORY PRE MALÝCH, MLADÝCH A RODINNÝCH FARMÁROV

VÝCHODISKÁ KONCEPCIE

MLADÝ FARMÁR

je samostatne hospodáriaci roľník, tzn. fyzická osoba (mikropodnik alebo malý podnik v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES):

- ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako podnikanie v zmysle §2 ods. 1 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ku dňu podania žiadosti o nenávratný finančný príspevok nemá viac ako 40 rokov;
- má zodpovedajúce profesijné zručnosti a schopnosti a prvýkrát zakladá poľnohospodársky podnik ako jeho najvyšší predstaviteľ

MALÝ FARMÁR

je samostatne hospodáriaci roľník (mikropodnik alebo malý podnik v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúci v poľnohospodárskej prvovýrobe:

- ktorého ekonomická veľkosť je stanovená štandardným výstupom v zmysle čl. 5. Nariadenia EK č. 1242/2008, ktorým sa stanovuje typológia Spoločenstva pre poľnohospodárske podniky;
- ktorý je podnikateľ, vykonávajúci poľnohospodársku výrobu ako podnikanie v zmysle §2 ods. 1 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, pričom táto fyzická osoba zamestnáva, v priebehu hospodárskeho roka, menej ako 50 osôb a dosahuje ročný obrat a/alebo celkovú ročnú bilančnú hodnotu menej ako 10 mil. EUR vrátane

RODINNÝ FARMÁR

je samostatne hospodáriaci roľník, fyzická osoba, ktorá:

- spĺňa podmienky mikro- alebo malého podniku v zmysle odporúčania Európskej komisie č. 2003/361/ES,
- vykonáva poľnohospodársku výrobu ako podnikanie v zmysle §2 ods. 1 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a
- zamestnáva minimálne 2 rodinných príslušníkov v priamom alebo pobočnom rade, vrátane manžela a manželky, v zmysle Občianskeho zákonníka, ktorí sú zamestnaní v pracovnom pomere na ustanovený týždenný pracovný čas v zmysle Zákonníka práce

VÝCHODISKÁ KONCEPCIE

Hlavné ciele koncepcie:

podporiť diverzitu štruktúry
poľnohospodárskych podnikov

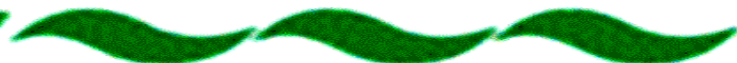
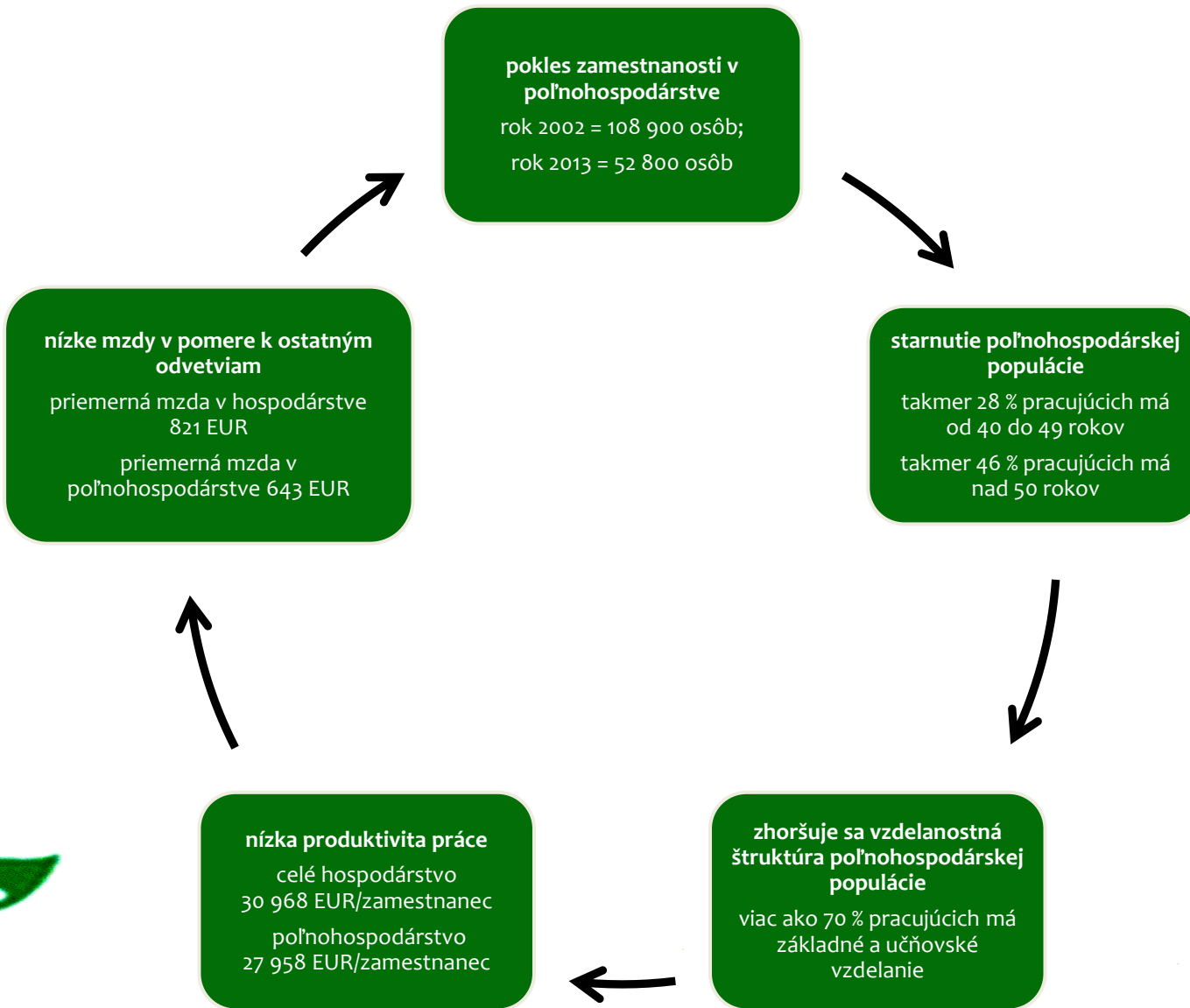
zvýšiť životaschopnosť malých, mladých
a rodinných farmárov

zvýšiť a podporiť ich integráciu do potravinovej
vertikály

Zamestnanosť v poľnohospodárstve (rok 2013)

SÚČASNÝ STAV

Prístup k pôde

SÚČASNÝ STAV

úbytok poľnohospodárskych pôd
na Slovensku pripadá na jedného
obyvateľa 0,44 ha
poľnohospodárskych pôd
vo svete je tento pomer 0,80 ha
na obyvateľa

zvyšovanie intenzity zmeny
účelu využitia
poľnohospodárskych pôd
investičná výstavba

neuplatňovanie dobrých
poľnohospodárskych postupov
už takmer 20 rokov sa
nevykonáva v potrebnom
rozsahu hnojenie, hlboká orba,
striedanie plodín, ...

vysoká rozdrobenosť vlastníctva
poľnohospodárskych pôd
priemerná veľkosť parcely je 0,45 ha
v priemere je na jednej parcele
formou spoluvlastníckeho podielu až
10,45 spoluvlastníkov

Kapitálové vybavenie poľnohospodárskych subjektov (rok 2013)

SÚČASNÝ STAV

slabé kapitálové vybavenie malých, mladých a rodinných farmárov

Nízka úspešnosť malých, mladých a rodinných farmárov pri získavaní úverových zdrojov
(spolufinancovanie projektových opatrení PRV, prevádzkové potreby)

slabá inovačná aktivita poľnohospodárskych subjektov
chýbajú nové, netradičné produkty a služby, odlišenie sa od veľkých subjektov

nízka tvorba pridanej hodnoty

celé hospodárstvo
28 192 EUR/zamestnanec
poľnohospodárstvo
24 874 EUR/zamestnanec

NEVYHNUTNÉ KROKY

uľahčiť prístup k poľnohospodárskej pôde

podporiť začatie podnikania

znížiť náklady na zamestnávanie

zlepšiť prístup k možnostiam čerpania projektových
podpôr PRV SR 2014 – 2020

umožniť prístup k úverovému predfinancovaniu
prevádzkových a kapitálových potrieb

podporiť výrobu, odbyt a označovanie
poľnohospodárskych výrobkov a potravín

uľahčiť prístup k neprojektovým opatreniam PRV SR
2014 - 2020 a podporám v rámci priamych platieb

Dlhodobý prenájom pôdy od SPF / princípy

PRÍSTUP K PÔDE

predmetom úpravy nájomných vzťahov by mala byť len tá pôda v správe SPF, pri ktorej nájomný vzťah končí a doterajší nájomca:

- nemá živočíšnu a/alebo špeciálnu rastlinnú výrobu; a
- nespĺňa podmienku počtu VDJ (1 VDJ = 0,8 ha p. p.)

úprava nájomných vzťahov by sa mala realizovať v rámci ponukového konania, kde by boli v druhom poradí uprednostnené tí poľnohospodárski podnikatelia, ktorí:

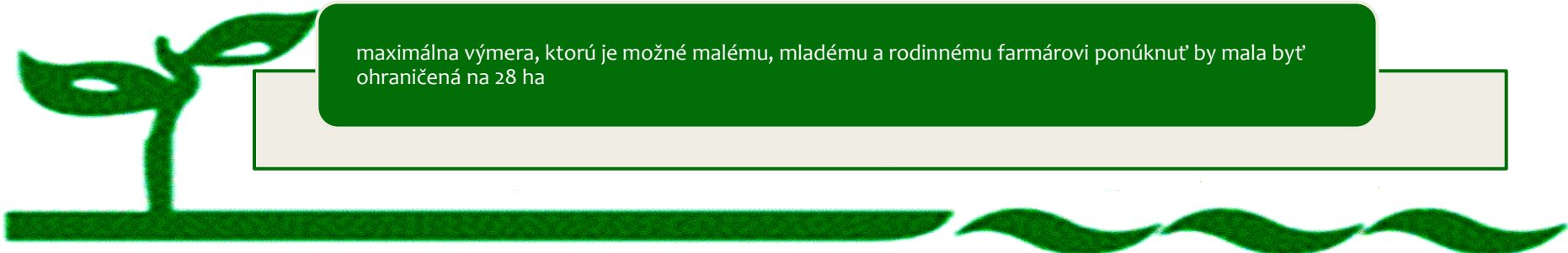
- spĺňajú podmienky malého, mladého a rodinného farmára; a
- zmluvne sa zaviazu vykonávať špeciálnu rastlinnú výrobu alebo živočíšnu výrobu

percento pôdy na vyčlenenie by malo mať dve veľkostné pásma:

- poľnohospodári s prenajatou pôdou do 1000 ha na 5% a
- poľnohospodári s prenajatou pôdou nad 1000 ha na 10%.

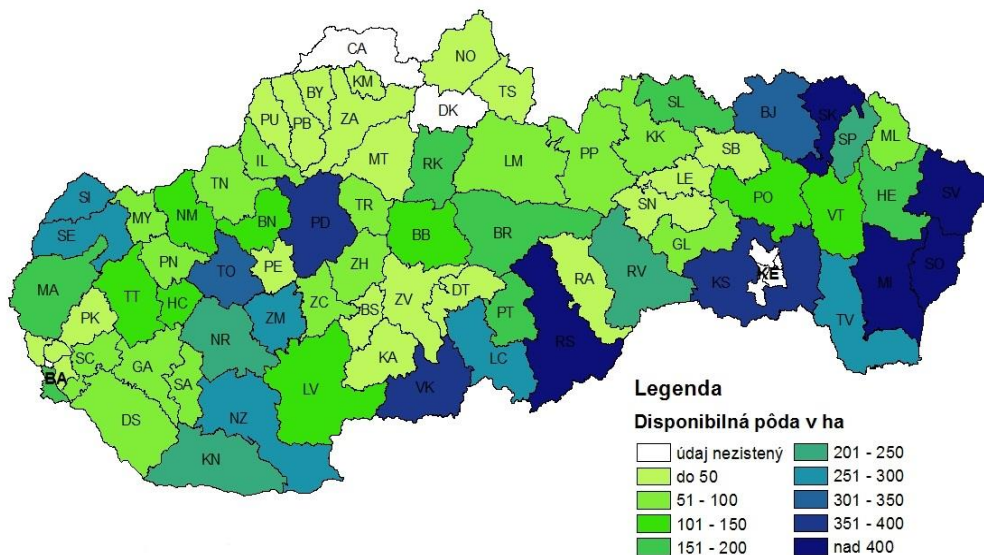
modifikovaná výmera doterajšieho nájomcu, na ktorú sa vzťahuje prednostné právo na uzatvorenie novej nájomnej zmluvy, nesmie klesnúť pod 100 ha.

maximálna výmera, ktorú je možné malému, mladému a rodinnému farmárovi ponúknuť by mala byť ohraničená na 28 ha

Dlhodobý prenájom pôdy od SPF / realizácia

PRÍSTUP K PÔDE

Obmedzenia:

- pôda adekvátna k počtu VDJ, t.j. 1 VDJ = 0,8 ha p.p.;
- pôda, na ktorej majú existujúce poľnohospodárske subjekty vysadené trvalé kultúry (ovocné sady, vinice, chmeľnice); a
- pôda, na ktorej existujúce poľnohospodárske subjekty pestujú špeciálne plodiny (zelenina, zemiaky), pričom skutočná pôda špeciálnych plodín bola navýšená o 50% z dôvodu striedania plodín.

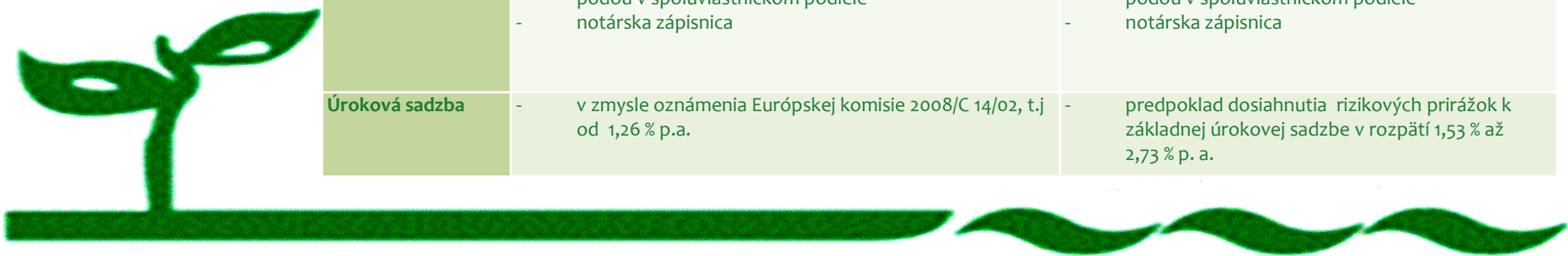
Kraj	Prenajatá pôda	Počet podnikov	Pôda po odpočítaní obmedzení	Počet podnikov po odpočítaní obmedzení	Disponibilná pôda pre cieľovú skupinu v ha
Bratislavský	18 242	43	7 596	19	530
Trnavský	45 878	115	13 001	52	950
Trenčiansky	31 583	78	13 344	52	866
Nitriansky	64 495	146	23 048	65	1 533
Žilinský	22 428	57	5 968	27	400
Banskobystrický	62 940	127	25 543	77	1 876
Prešovský	68 703	146	35 848	120	2 455
Košický	63 536	128	34 495	93	2 409
CELKOM	377 805	840	158 843	505	11 019

Disponibilná orná pôda v správe SPF pre malých, mladých a rodinných farmárov = 11 019 ha

Pomoc pri financovaní kúpy poľnohospodárskej pôdy

PRÍSTUP K PÔDE

	AKTUÁLNY PRODUKT ÚVER MOJA PÔDA <i>pre malých a rodinných farmárov</i>	NÁVRH ÚVER MOJA PÔDA PRE MLADÝCH (uvažované všeobecné podmienky) <i>pre mladých farmárov</i>	
Účel úveru	<ul style="list-style-type: none"> - financovanie odkúpenia produkčne potenciálnej pôdy evidovanej v katastri nehnuteľností, ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávnaté porasty, a pod. - financovanie kúpy zastavaných pozemkov pod nehnuteľnosťami (hospodár. budovami) 	<ul style="list-style-type: none"> - financovanie odkúpenia produkčne potenciálnej pôdy evidovanej v katastri nehnuteľností, ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávnaté porasty, a pod. 	
Objekt financovania	<ul style="list-style-type: none"> - kúpa samostatných parciel - kúpa spoluvlastníckeho podielu k pozemku 	<ul style="list-style-type: none"> - kúpa samostatných parciel - kúpa spoluvlastníckeho podielu k pozemku 	
Príjemcovia	<ul style="list-style-type: none"> - fyzické a právnické osoby registrované na území SR a samostatne hospodáriaci roľníci podnikajúce/i súčasne v oblasti živočíšnej a rastlinnej výroby alebo podnikajúce len v oblasti rastlinnej výroby, pričom platí, že špecializovaná rastlinná výroba sa musí vykonávať min. na výmere 10 % z celkovej výmery, na ktorej poľnohospodársky subjekt vykonáva svoj predmet činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - poľnohospodárski podnikatelia, ktorí spĺňajú kritériá mladého farmára 	
Druh úveru	dlhodobý investičný úver	dlhodobý investičný úver	
Výška úveru	min. výška 3 000,- € max. výška 250 000,- € vlastné zdroje klienta min. 15 %	min. výška 3 000,- € max. výška 30 000,- € vlastné zdroje klienta min. 10 %	} návrh, ktorý ešte nebol schválený
Zabezpečenie úveru	minimálne do výšky 100 % istiny úveru <ul style="list-style-type: none"> - pôdou, ktorá je predmetom úveru - iným nehnuteľným majetkom - poistenie úrody a vinkulácia poisťovnej zmluvy v prospech SZRB počas trvania úverového vzťahu - ďalšie bankou akceptovateľné formy - pôdou v spoluvlastníckom podiele - notárska zápisnica 	minimálne do výšky 100 % istiny úveru <ul style="list-style-type: none"> - pôdou, ktorá je predmetom úveru - iným nehnuteľným majetkom - poistenie úrody a vinkulácia poisťovnej zmluvy v prospech SZRB počas trvania úverového vzťahu - ďalšie bankou akceptovateľné formy - pôdou v spoluvlastníckom podiele - notárska zápisnica 	
Úroková sadzba	<ul style="list-style-type: none"> - v zmysle oznámenia Európskej komisie 2008/C 14/02, t.j. od 1,26 % p.a. 	<ul style="list-style-type: none"> - predpoklad dosiahnutia rizikových prirážok k základnej úrokovej sadzbe v rozpätí 1,53 % až 2,73 % p. a. 	

Pozemkové úpravy

PRÍSTUP K PÔDE

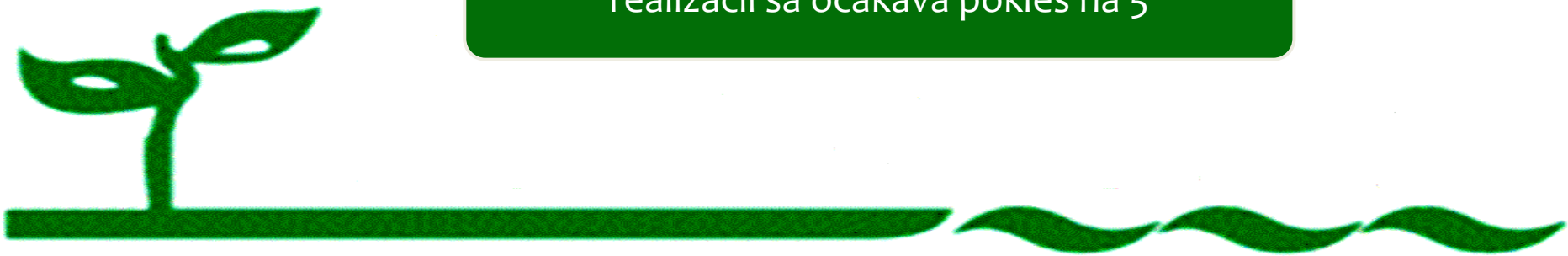
rozdrobenosť vlastníctva pôdy sťažuje začatie podnikanie na pôde pre malých, mladých a rodinných farmárov a ich následné investície

z celkového počtu 3559 katastrálnych území v rámci SR zostáva 3141, v ktorých neboli začaté pozemkové úpravy

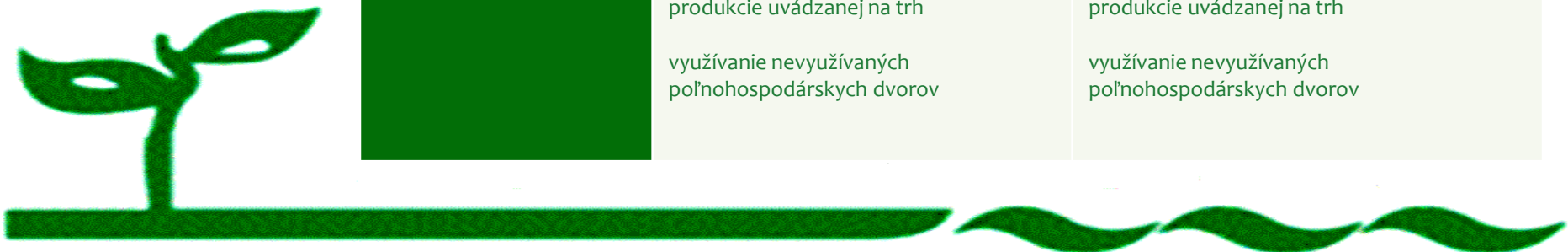
priemerný počet vlastníkov na 1 parcelu pred realizáciou pozemkových úprav je 10,45, po realizácii sa očakáva pokles na 5

Podpora pre začatie podnikateľskej činnosti

PODPORA ZAČATIA PODNIKANIA

	mladý farmár	malý a rodinný farmár
Typ podpory	projektová podpora z PRV	projektová podpora z PRV
Opatrenie v PRV SR 2014 - 2020	podopatrenie 6.1: Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov	podopatrenie 6.3: Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov
Výška podpory	nenávratný finančný príspevok vo výške 40 000 EUR	nenávratný finančný príspevok vo výške 15 000 EUR
Oprávnené náklady	administrácia na založenie podnikania, kúpa základného vybavenia	náklady spojené s realizáciou podnikateľského plánu v oblasti živočíšnej a špecializovanej rastlinnej výroby
Možnosti využitia podpory	Vypracovanie podnikateľského plánu: <ul style="list-style-type: none"> • ciele projektu • účelnosť navrhovaného projektu • prínosy a popis realizácie projektu • zabezpečenosť odbytu výstupov z budúcej podnikateľskej činnosti • predbežný rozpočet projektu 	<ul style="list-style-type: none"> • vypracovanie podnikateľského plánu • možnosť realizácie kolektívnych investícií • zamestnávanie príbuzných v priamom a/alebo pobočnom rade
Cieľ podpory	zvýšenie podielu poľnohospodárskej produkcie uvádzanej na trh využívanie nevyužívaných poľnohospodárskych dvorov	zvýšenie podielu poľnohospodárskej produkcie uvádzanej na trh využívanie nevyužívaných poľnohospodárskych dvorov

realizácia kolektívnych investícií

investície, ktoré sa realizujú viac ako jedným poľnohospodárom

prijímateľom finančnej podpory môže byť:

- skupina výrobcov, organizácia výrobcov, medziodvetvová organizácia a pod.,
alebo
- jeden subjekt, ktorý na základe zmluvy spolupracuje s iným subjektom/subjektmi a všetci sú beneficiarmi a spoluriešitelia projektu.

mera intenzity podpory sa môže zvýšiť až o 20 %, čo znamená, že miera spolufinancovania projektu zo strany žiadateľa/ov by sa mohla znížiť, v prípade menej rozvinutých regiónov až na 30 % a v prípade Bratislavského kraja až na 40 %.

zapájanie príbuzných do pracovného pomeru, do riadenia podnikania, tvorby podnikateľských rozhodnutí a do výkonu rozhodujúceho podielu prác v súvislosti s týmto podnikaním

k celkovému bodovému zisku pri hodnotení žiadosti o nenávratný finančný príspevok na realizáciu projektových opatrení PRV SR 2014 – 2020 pripočíta 10 % z jeho celkového bodového zisku

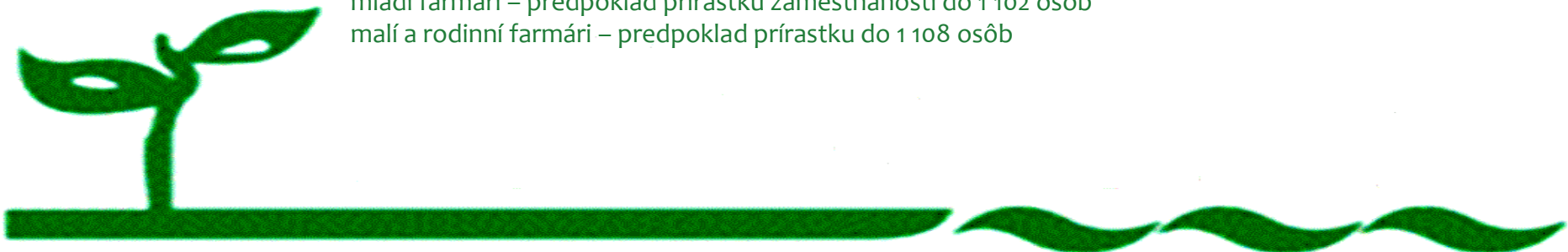
Zníženie nákladov na zamestnávanie

PODPORA ZAMESTNÁVANIA

	Podpora zamestnávania cez MPRV SR	Podpora zamestnávania cez MPSVaR SR
Typ podpory	štátna pomoc na podporu zamestnávania znevýhodnených a značne znevýhodnených osôb	odvodová úľava na podporu zamestnávania dlhodobo nezamestnaných
Financovanie podpory	rozpočet kapitoly MPRV SR	finančné prostriedky Európskeho sociálneho fondu
Oprávnený subjekt	chovateľ hospodárskych zvierat alebo pestovateľ poľnohospodárskych plodín, ktorý má podnikanie zriadené na Slovensku	zamestnávateľ, ktorý zamestná dlhodobo nezamestnaného (viac ako 12 mesiacov bez prerušenia)
Výška podpory	50 % na mzdy vrátane odvodov sociálnej a zdravotnej poisťovni	zamestnávateľ - platí len 1,05% z príjmu zamestnanca do Sociálnej poisťovne dlhodobo nezamestnaný – oslobodený od platenia odvodov
Doba trvania podpory	12 mesiacov – znevýhodnená osoba 24 mesiacov – značne znevýhodnená osoba	12 mesiacov odo dňa podpisu pracovnej zmluvy

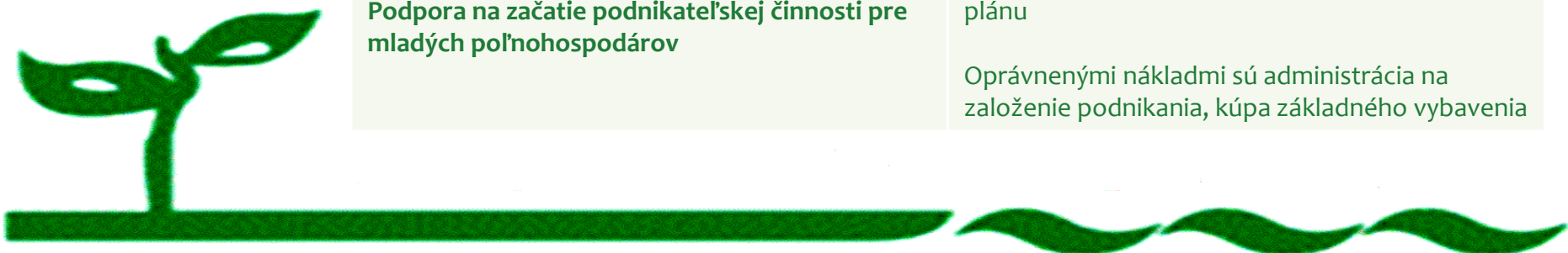
Podporné schémy na zamestnávanie pravdepodobne umožnia vznik **do 2 210 pracovných miest** v rámci skupín malých, mladých a rodinných farmárov.

mladí farmári – predpoklad prírastku zamestnanosti do 1 102 osôb
malí a rodinní farmári – predpoklad prírastku do 1 108 osôb

PROJEKTOVÉ opatrenia PRV týkajúce sa malých, mladých a rodinných farmárov

Opatrenie	Popis
Opatrenie 1 Prenos znalostí a informačné aktivity	vzdelávanie začínajúcich poľnohospodárov, mladých poľnohospodárov v oblasti legislatívy, výroby, spracovania a predaja produktov vzdelávanie v oblasti inovácií – zavádzanie nových chovateľských, pestovateľských a spracovateľských postupov a technológií
Opatrenie 2 Poradenské služby	poradenstvo v oblasti povinností na úrovni poľnohospodárskeho podniku, ktoré vyplývajú zo zákonných požiadaviek a noriem na riadenie dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok
Opatrenie 4 Investície do hmotného majetku	investičná podpora na stavebné investície a na technológie v poľnohospodárskej výrobe prioritu majú tzv. kritické oblasti poľnohospodárskej prvovýroby, t.j. živočíšna výroba a špecializovaná rastlinná výroba
Podopatrenie 6.1 Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov	podpora na implementáciu podnikateľského plánu Oprávnenými nákladmi sú administrácia na založenie podnikania, kúpa základného vybavenia

Projektové opatrenia PRV týkajúce sa malých, mladých a rodinných farmárov

Opatrenie	Popis
Podopatrenie 6.3 Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov	podpora na začatie jeho podnikateľskej činnosti na úhradu nákladov spojených s realizáciou jeho podnikateľského plánu v oblasti živočíšnej a špecializovanej rastlinnej výroby osobitná pozornosť sa venuje zvýšeniu podielu poľnohospodárskej produkcie uvádzanej na trh a využívaniu nevyužívaných poľnohospodárskych dvorov
Podopatrenie 6.4 Podpora investícií do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností	podporované budú činnosti spojené s vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou, poskytovaním služieb pre deti, seniorov a občanov so zníženou schopnosťou pohybu a činnosti spojené so spracovaním a uvádzaním na trh produktov mimo poľnohospodárstva a potravinárstva
Opatrenie 9 Zakladanie skupín a organizácií výrobcov	podpora zakladania spoločných skupín alebo organizácií výrobcov, čím si malí, mladí a rodinní farmári zabezpečia predovšetkým lepšie podmienky pri riešení odbytu a distribúcie svojej produkcie
Opatrenie 16 Spolupráca	podpora horizontálnej a vertikálnej spolupráce v rámci potravinového reťazca

Projektové opatrenia PRV týkajúce sa malých, mladých a rodinných farmárov

Opatrenie	Popis
Opatrenie 17 Riadenie rizík	podporované bude zakladanie vzájomných fondov prostredníctvom ktorých sa poľnohospodárom vypláca kompenzácia za straty, ktoré utrpia v dôsledku: <ul style="list-style-type: none">• nepriaznivých poveternostných udalostí,• vypuknutia chorôb zvierat alebo rastlín,• zamorenia škodcami alebo• environmentálnych nehôd
Opatrenie 19 LEADER	malí, mladí a rodinní farmári môžu byť členmi miestnych akčných skupín a aktívne sa spolupodieľať na miestnom rozvoji. zároveň môžu prijímať podpory z opatrení implementovaných v rámci miestnych akčných skupín

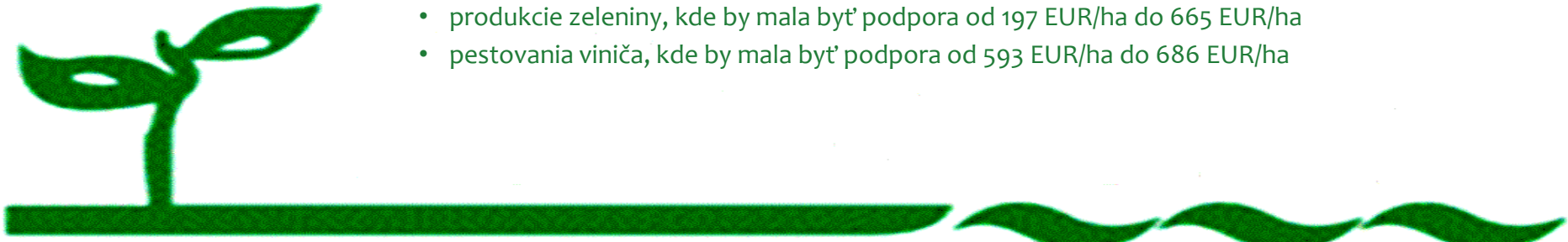
NEPROJEKTOVÉ opatrenia týkajúce sa malých, mladých a rodinných farmárov

Základom je nový mechanizmus podpôr slovenského poľnohospodárstva, tzv. **sendvičový model**.

od roku 2015 by sme mali dosiahnuť nasledovné úrovne podpôr:

- základná platba na plochu vo výške 130 EUR/ha;
- greeningová platba vo výške 70 EUR/ha;
- platba na znevýhodnené oblasti vo výške od 25 do 122 EUR/ha (podľa kategórie znevýhodnenia a typu výroby);
- **čo sa týka živočíšnej výroby:**
 - platba na dojnice vo výške 373 EUR/VDJ;
 - platba na dojčiacie kravy vo výške 100 EUR/VDJ;
 - podpora ostatného mäsového dobytku vo výške 161 EUR/VDJ;
 - podpora oviec a kôz, vo výške 146 EUR/VDJ;
 - podpora ošípaných vo výške 250 EUR/VDJ;
 - podpora výkrmu ošípaných vo výške 39,20 EUR/VDJ;
- **v rastlinnej výrobe sa sústredíme hlavne na podporu:**
 - produkcie ovocia, kde by mala byť podpora od 134 EUR/ha do 767 EUR/ha
 - produkcie zeleniny, kde by mala byť podpora od 197 EUR/ha do 665 EUR/ha
 - pestovania viniča, kde by mala byť podpora od 593 EUR/ha do 686 EUR/ha

ZLEPŠENIE PRÍSTUPU K
OSTATNÝM PODPORÁM

ÚVEROVÉ FINANCOVANIE POTRIEB

FINANCOVANIE PREVÁDZKOVÝCH A KAPITÁLOVÝCH POTRIEB malých, mladých a rodinných farmárov (spolupráca so SZRB)

Cieľ

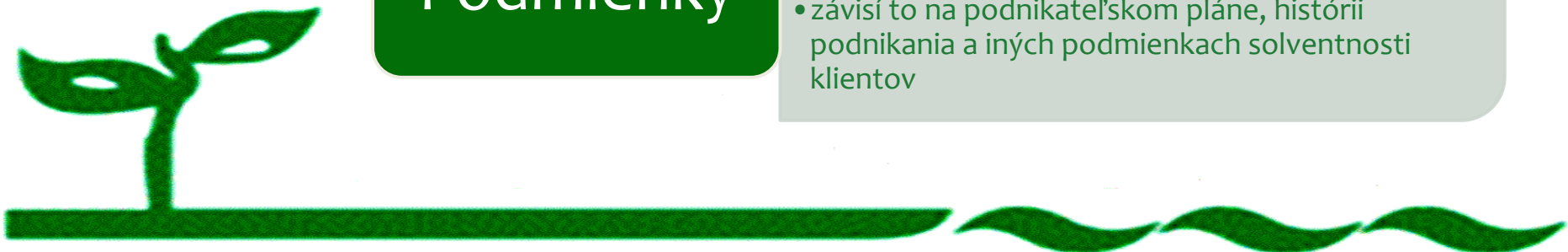
- uľahčiť malým, mladým a rodinným farmárom prístup k úverovému predfinancovaniu svojich prevádzkových a kapitálových potrieb

Výsledok

- uľahčí sa preklopenie obdobia podnikania medzi vynaloženými výdavkami v skoršom období a realizovanými príjmami v neskoršom období

Podmienky

- predpokladá sa, že by sa úroková sadzba za krátkodobé úvery mohla pohybovať v rozmedzí 4 – 5 %
- závisí to na podnikateľskom pláne, histórii podnikania a iných podmienkach solventnosti klientov

PRIAMY PREDAJ konečnému spotrebiteľovi

PODPORA ODBYTU PRODUKTOV

Cieľ

- vytvorenie možností pre farmárov predávať svoje produkty priamo z farmy konečným spotrebiteľom,
- vytvorenie možnosti dodávať miestnym maloobchodným prevádzkarniam,
- vytvorenie možností zriadiť vlastnú predajňu na farme alebo predajné miesto na trhovisku či zriaďovať malé bitúnky a rozrábkarne

Výsledok

- skracuje odbytový reťazec
- vynecháva sa sprostredkovateľ predaja,
- nezvyšuje sa cena o marže a produkt či potravina sa tak stáva konkurencieschopnejšou

Podmienky

- prvovýrobca môže predávať len prvotné produkty, ktoré nesmú byť spracované, balené, upravované tak, že sa podstatne mení ich povaha

DOBROVOLNÉ OZNAČENIE poľnohospodárskych výrobkov a potravín a komunikácia so spotrebiteľom

PODPORA ODBYTU PRODUKTOV

„Vyrobené na Slovensku“

- ak potraviny spĺňajú podmienku, že všetky fázy ich výrobného procesu prebiehajú v Slovenskej republike

„Slovenský poľnohospodársky produkt“

- produkt bol vypestovaný alebo zberaný v Slovenskej republike alebo cielene získaný v Slovenskej republike

„Slovenská potravina“

- najmenej 75 % surovín a prísad z celkového množstva použitých na jej výrobu pochádza zo SR a zároveň všetky fázy jej výrobného procesu sa uskutočňujú v Slovenskej republike

„Regionálny poľnohospodársky produkt z ...“

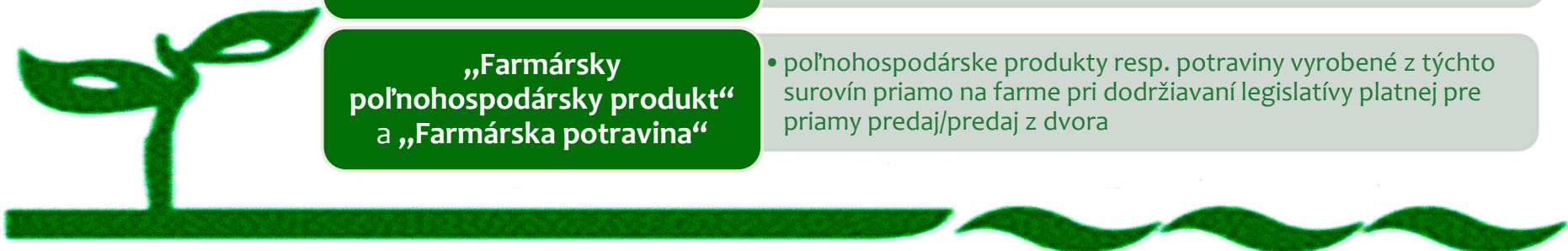
- produkt vypestovaný alebo zberaný alebo cielene získaný v danom regióne SR

„Regionálna potravina z...“

- potravina, ktorá bola vyrobená v určitom regióne tradičným výrobným procesom a na jej výrobu sa použila základná zložka (50 %) pochádzajúca z tohto regiónu

„Farmársky poľnohospodársky produkt“ a „Farmárska potravina“

- poľnohospodárske produkty resp. potraviny vyrobené z týchto surovín priamo na farme pri dodržiavaní legislatívy platnej pre priamy predaj/predaj z dvora

SUMARIZÁCIA

NÁSTROJOV PODPORY

Priama podpora

špecifické nástroje

(prenájom pôdy, prístup ku kapitálovým a prevádzkovým úverovým zdrojom, podpora rozvoja a začatia podnikania, schéma pre mladých farmárov)

všeobecné nástroje

(podpora zamestnávania, PRV, priame platby, vnútroštátna pomoc, SOT)

Nepriama podpora

nepriame nástroje na združovanie poľnohospodárskych podnikateľov

(zakladanie spoločných organizácií výrobcov, spolupráca, LEADER)

nástroje, ktorých využitie je sprostredkované cez tretiu osobu

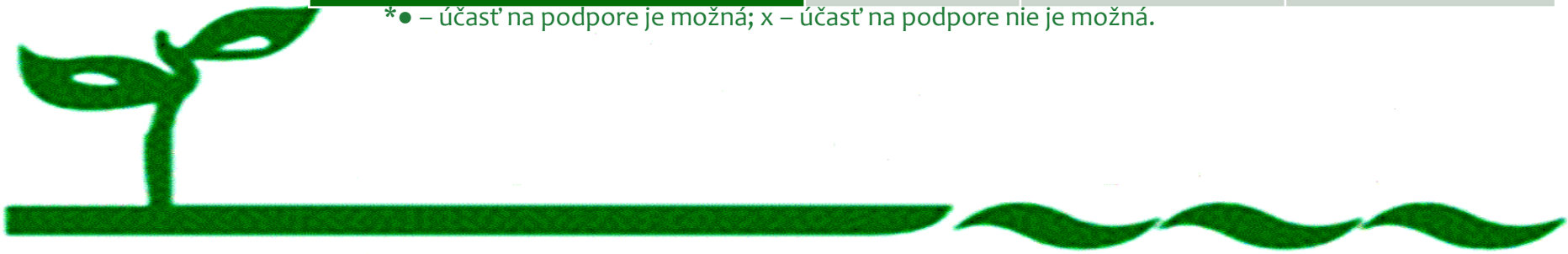
(poradenstvo a vzdelávanie)

Priama podpora / špecifické nástroje pre malých, mladých a rodinných farmárov

SUMARIZÁCIA NÁSTROJOV PODPORY

Titul	Participácia na podpore*		
	Mladý farmár	Malý farmár	Rodinný farmár
Prenájom ornej pôdy od SPF	•	•	•
Úverový produkt „Moja pôda“	x	•	•
Úverový produkt „Moja pôda pre mladých“	•	x	x
Úverové financovanie prevádzkových potrieb	•	•	•
Úverové financovanie kapitálových potrieb	•	•	•
Projektové podpory PRV SR			
- pomoc na začatie podnikania	•	x	•
- rozvoj poľnohosp. podnikov	x	•	•
Priame platby			
- schéma pre mladých farmárov**	•	x	x

*• – účasť na podpore je možná; x – účasť na podpore nie je možná.

Priama podpora / všeobecné nástroje

SUMARIZÁCIA NÁSTROJOV PODPORY

Títul	Participácia na podpore*		
	Mladý farmár	Malý farmár	Rodinný farmár
Podpora zamestnávania			
- schéma štátnej pomoci	•	•	•
- odvodové úľavy MPSVaR SR	•	•	•
Projektové podpory PRV SR			
- investície do HM – farmy	•	•	•
- investície do HM – spracovatelia	•	•	•
- investície do HM – neprodukt. I	•	•	•
- rozvoj nepoľnohosp. činností	•	•	•
Podpora výroby, odbytu a označovania poľnohospodárskych výrobkov	•	•	•
Neprojektové podpory PRV SR			
- agroenvironmentálne opatrenia	•	•	•
- ekologické poľnohospodárstvo	•	•	•
- platby NATURA 2000 na p. p.	•	•	•
- LFA	•	•	•
- dobré životné podmienky zvierat	•	•	•
Priame platby			
- základná platba na plochu	•	•	•
- greeningová platba	•	•	•
- viazaná podpora (ŽV+RV)	•	•	•
Vnútroštátna pomoc			
- živočíšna výroba (ŽV)	•	•	•
- rastlinná výroba (RV)	•	•	•
Opatrenia v rámci SOT	•	•	•

*• – účasť na podpore je možná; x – účasť na podpore nie je možná.

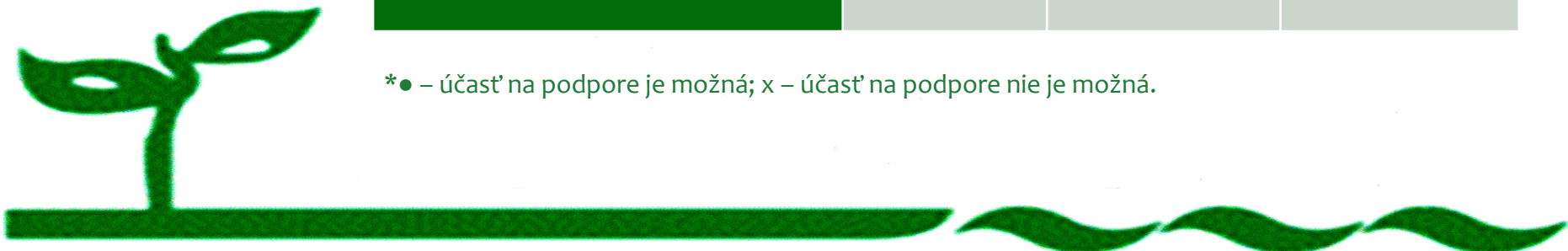

SUMARIZÁCIA NÁSTROJOV PODPORY

Nepriama podpora / nástroje na združovanie poľnohospodárskych podnikateľov a ich zapájanie sa do iniciatív zvýšenia atraktívnosti vidieckej krajiny

Titul	Participácia na podpore*		
	Mladý farmár	Malý farmár	Rodinný farmár
Projektové podpory PRV SR			
- zakladanie organizácií výrobcov	•	•	•
- spolupráca	•	•	•
- LEADER	•	•	•

*• – účasť na podpore je možná; x – účasť na podpore nie je možná.

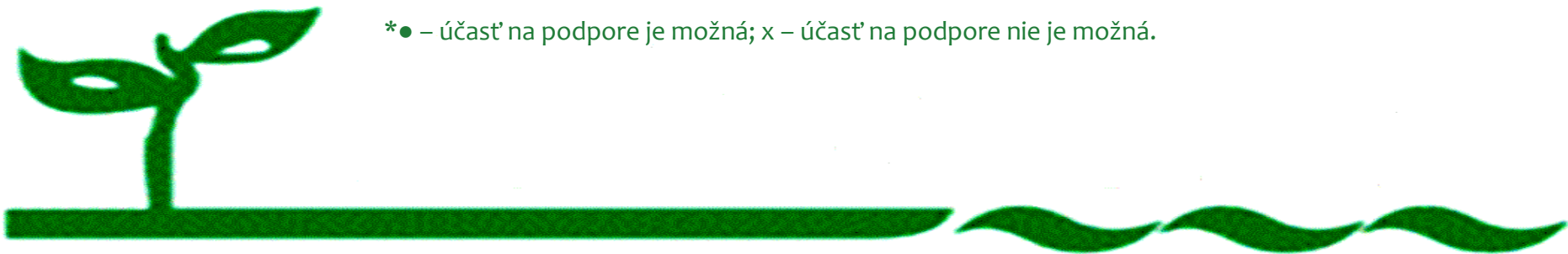

Nepriama podpora / nástroje, ktorých využitie je sprostredkované cez tretiu osobu

SUMARIZÁCIA NÁSTROJOV PODPORY

Titul	Participácia na podpore*		
	Mladý farmár	Malý farmár	Rodinný farmár
Pozemkové úpravy	•	•	•
Projektové podpory PRV SR			
- prenos znalostí a inform. aktivity	•	•	•
- poradenské služby	•	•	•

*• – účasť na podpore je možná; x – účasť na podpore nie je možná.

ĎAKUJEM ZA
POZORNOSŤ